

PROGRAMMA INNOVATIEVE OVERHEIDSOPDRACHTEN

sneller en slimmer innoveren door de overheid

PLAN VAN AANPAK

2020-2023

ONTWERP d.d. 27 februari 2020

Situering

Deze nota actualiseert de strategie en doelstellingen van het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten voor de periode 2020-2023 rekening houdend met de ervaring uit de voorbije periode en de versterking van de ingezette middelen.

De Vlaamse Regering hechtte op 28 oktober 2016 haar goedkeuring aan de visienota en het plan van aanpak van het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO).¹ In maart 2019 besliste de Vlaamse Regering om op basis van de bereikte resultaten het PIO voor 4 jaar te verlengen tot eind 2023. De bestaande van het PIO werd versterkt van 4 VTE naar 6 VTE: 1 N-projectleider, 4.5 VTE adviseurs en een halftijdse ondersteuning (gespreid over meerdere medewerkers).

1. De ambitie en de visie

De ambitie en visie van het PIO blijven ongewijzigd. PIO wil de enorme koopkracht van de Vlaamse Overheid meer strategisch inzetten voor innovatie en zo bijdragen tot een performante overheid, tot competitieve ondernemingen en tot oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen.

De koopkracht van de overheid vertegenwoordigt een belangrijk economisch potentieel: voor Vlaanderen - op alle niveaus samen - jaarlijks tussen 30 en 40 miljard euro. Het aanwenden van een deel van deze middelen voor de ontwikkeling en aankoop van meer innovatieve producten en diensten biedt heel wat voordelen:

- Innovatieve overheidsopdrachten kunnen ervoor zorgen dat de operationele noden en strategische lange termijn doelstellingen van de overheid slimmer en sneller worden ingevuld.
- Ondernemingen krijgen nieuwe opportuniteiten tot innovatie en versterken hun concurrentiepositie.
- De maatschappij geniet van een meer kwaliteitsvolle en efficiëntere publieke dienstverlening.

Ondanks diverse initiatieven blijft de aankoopfunctie als strategisch beleidsinstrument bij de Vlaamse overheid nog steeds sterk onderbenut. De noden zijn nochtans groot. De overheid wordt geconfronteerd met belangrijke sociale, economische en ecologische uitdagingen. Transitie is vereist op diverse vlakken.

Het PIO zal zijn doel hebben bereikt wanneer beleidsmakers, overheidsmanagers en aankopers niet alleen overtuigd zijn van de mogelijke meerwaarde van innovatieve overheidsopdrachten, maar deze ook structureel hanteren als een essentieel instrument bij het realiseren van toekomstgerichte beleidsdoelstellingen en het optimaliseren van de werking en dienstverlening van de overheidsdiensten. Voor bedrijven en kennisinstellingen is een dergelijke, ondernemende overheid een aantrekkelijke bondgenoot in het vernieuwen en uitbreiden van hun markten. Terwijl de overheid de grote uitdagingen waarvoor ze staat, versterkt kan aanpakken.

¹ VR 2016 2810 DOC.1185.1

2. Leidende principes

Het structureel integreren van innovatieve overheidsopdrachten in de strategie en werking van de overheid vereist een cultuurshift. Er is meer durf nodig om te **kiezen voor vernieuwing en voor experimenten**.

Bij de uitvoering van het programma staan behalve deze cultuurshift volgende principes voorop:

- **De ‘opdrachtgevende’ overheidsorganisatie staat steeds centraal:** haar visie, haar innovatieagenda, haar doelstellingen en de noden van haar klanten en gebruikers vormen het uitgangspunt van de initiatieven.
- **Samenwerking over de organisatiegrenzen heen is de regel.**
Dit programma heeft nood aan een multidisciplinaire aanpak. Diverse competenties dienen bij elkaar worden gebracht. Ook op projectniveau zal steeds flexibel ingespeeld worden op de specifieke noden voor opvolging en aansturing. Van de betrokkenen wordt verwacht dat ze voldoende vertrouwen en mandaat vanuit hun organisatie meekrijgen.
- **Eenvoud in processen en snelheid in uitvoering is cruciaal.**
Tijd is zowel voor ondernemingen als voor de overheid een schaars goed. We moeten er dus zorgvuldig mee omspringen en alle processen en procedures tot hun noodzakelijke essentie herleiden. Ook snelheid in uitvoering is belangrijk want technologieën en markten evolueren snel.
- **Transparantie en betrouwbaarheid.**
Kiezen voor innovatie betekent ook risico's nemen. Falende projecten, verkeerde keuzes, ... zijn niet uit te sluiten. Daarom is het belangrijk dat de aanpak en gehanteerde methodologie steeds helder en goed afgesproken is en dat over de voorbereiding en uitvoering van projecten en selectieprocedures alle informatie algemeen beschikbaar wordt gesteld (uiteraard binnen de perken van de bescherming van intellectuele eigendom). Het algemeen en publiek belang staat steeds voorop.

Het programma ‘Innovatieve Overheidsopdrachten’ wordt als integraal onderdeel van het Vlaams Plan Overheidsopdrachten (VR 29 januari 2016) uitgevoerd. Dit betekent dat naast de specifieke doelstellingen van ‘Innovatieve overheidsopdrachten’ de globale doelstellingen en afspraken van het Vlaams Plan sturend zullen zijn bij de implementatie. Het betreft in het bijzonder:

- Professionaliseren van het aankoopbeleid van de Vlaamse Overheid
- Realiseren van end-to-end e-procurement
- Bevorderen van de deelname aan overheidsopdrachten door kmo's
- Bevorderen van integere overheidsaankopen
- Inzetten op duurzaam en innovatief aankopen
- Inzetten van overheidsopdrachten als ondersteunend instrument bij strategische projecten.

3. Aanpak en realisaties

3.1. Wat zijn 'Innovatieve overheidsopdrachten'?

In mei 2018 publiceerde de Europese Commissie nieuwe richtsnoeren² voor innovatiegericht aanbesteden. De aanpak van het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten sluit daar zeer nauw bij aan. We hanteren onder meer dezelfde, ruime definitie voor 'Innovatieve overheidsopdrachten', met name: innovatieve overheidsopdrachten zijn aankopen gericht op de ontwikkeling of de inzet van innovatieve oplossingen.

Innovatieve oplossingen kunnen betrekking hebben op de vernieuwing of belangrijke verbetering van een product, van een technologie, van een proces, van een organisatie, van een markt, of kan een combinatie van voorgaande betreffen. Maar ook het vernieuwen van de methodieken in het aankoopproces van de overheid (aankoopinnovatie), zoals innovatieve criteria of contractclausules (contractinnovatie) sluiten hierbij aan.

Innovatie is hier geen doel op zich, maar helpt om betere, duurzamere en efficiëntere producten en diensten te realiseren die invulling geven aan operationele of strategische uitdagingen van de overheid.

Opmerkelijk in de richtsnoeren van de Europese Commissie van 2018 is vooral de evolutie van de oorspronkelijke binaire indeling van 'pre-commercial procurement' en 'public procurement of innovation'³ (PCP en PPI) naar een ruimere benadering via een scala van mogelijke procedures.

3.2. Het PIO aanbod: begeleiding en cofinanciering

Het PIO biedt begeleiding en cofinanciering aan publieke organisaties die innovatieve oplossingen willen laten ontwikkelen, testen en valideren. PIO selecteert de projecten na open oproepen voor voorstellen.

De PIO-projectportfolio bestaat begin februari 2020 uit een 70-tal projecten (in diverse stadia van uitvoering).

Belangrijkste deelnemende domeinen binnen de Vlaamse overheid zijn: MOW, CJSM, WVG en KB. Daarnaast is er een belangrijke participatie (> 25%) door lokale overheden, met een belangrijk aandeel van de Stad Antwerpen en een aantal intercommunales.

Een groot deel van de geselecteerde projecten krijgt een intensieve begeleiding. Deze bestaat uit een grondige analyse van de noden van de overheid, bepaling van de 'state of the art' en consultatie van de mogelijkheden van de markt. Op basis hiervan wordt de aankoopstrategie bepaald:

- Moet er gefaseerd worden gewerkt? Bvb met voorafgaande proof of concept? Of haalbaarheidsstudie?
- Is de vraag dermate complex of innovatief dat best verschillende concepten in parallel worden ontwikkeld?

² Europese Commissie, C(2018) 3051 final.

³ Europese Commissie, C(2007) 799

- Welke aankoopprocedure sluit best aan bij de opdracht en de markt?
- Welke gunningscriteria moeten worden gehanteerd?
- Welk businessmodel wordt gevolgd, toewijzing eigendomsrechten, ...

En dat alles binnen de randvoorwaarden van timing en budget van de aanbestedende overheid.

Voor de begeleiding van projecten maken we gebruik van zeer gerichte, externe consultancy. Kost hiervan wordt grotendeels door PIO gedragen en bedraagt tussen 15.000 en 35.000 euro per project. Rapporten met state of the art en marktanalyse worden steeds publiek gemaakt.

In totaal is in de periode 2017-2019 aan 24 projecten een cofinanciering toegezegd voor in totaal 6,2 mio euro of gemiddeld ca. 250.000 euro per project. Meer info over de PIO-projecten vindt men op: <http://innovatieveoverheidsopdrachten.be/projecten>

3.3. De bedrijven

Bedrijven worden zo vroeg mogelijk in het aankooptraject betrokken, en in het bijzonder bij de marktverkenning en consultatie die de opmaak van de opdrachtdocumenten voorafgaat.

PIO organiseerde tot begin 2020 een 20-tal marktconsultaties waarop telkens 25 tot een 100-tal ondernemingen aanwezig zijn, afhankelijk van het onderwerp van het project. Nieuwe opdrachten en marktconsultaties worden via diverse netwerken verspreid: VLAIO-netwerken, clusters, Agoria, kenniscentra, Resultaat is dat er bij de bedrijven ruime belangstelling is voor de opdrachten die worden uitgeschreven, zodat een goede kwaliteit/prijs verhouding is verzekerd. Bij de (kandidaat)-leveranciers is er ook duidelijk een groter aandeel aan kleinere, jongere bedrijven dan bij traditionele overheidsaankopen. Deze trend dient verder gemonitord te worden, gelet op het relatief beperkt aantal aanbestedingen tot nu toe.

3.4. Het juridisch kader

Het juridisch kader voor innovatieve overheidsopdrachten wordt bepaald door de Belgische wet op de overheidsopdrachten van 14 juli 2016 (omzetting van de Europese richtlijn 2014/24/EU voor overheidsopdrachten (voor klassieke sectoren) en de kaderregeling inzake staatsteun (2014/C 3282). Dit kader biedt voldoende rechtszekerheid en stimulans om overheidsopdrachten ook strategisch voor innovatie in te zetten.

Cofinanciering van innovatieve overheidsopdrachten is geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot regeling van de cofinanciering van onderzoek en ontwikkeling in het kader van overheidsopdrachten.

3.5. De eerste resultaten

In 2019 werden de eerste innovatieve oplossingen die in het kader van een PIO-project zijn ontwikkeld opgeleverd:

- Book a place – innovatief reserveringssysteem voor studieplekken bij Muntpunt;
- RadarDuaal – interactieve kaart voor lesplaatsen en werkplekken – Syntra Vlaanderen;

- Semantics@yourfingertips – gebruik van gelinkte data in notuleringspakketten voor lokale besturen – Agentschap Binnenlands Bestuur.
- Zeker Gezond – app voor promotie van de voedingsdriehoek van het Instituut Gezond Leven.

In voorbereiding van de beslissing over de goedkeuring van de verlenging van de looptijd van het programma Innovatieve Overheidsopdrachten werd een eerste swot- en performantie-analyse van het PIO doorgevoerd. De algemene conclusie was dat het PIO er op korte tijd is in geslaagd om een zeer interessante portfolio van innovatieprojecten bij de publieke sector in Vlaanderen uit te bouwen en tegemoet te komen aan reële noden van Vlaamse departementen, agentschappen en lokale besturen om innovatie door te voeren. De belangrijke deelname van zowel kleine, jonge bedrijven als van grotere gevestigde ondernemingen aan de marktconsultaties en de offertevragen geeft ook aan dat de bedrijfswereld de opportuniteiten van innovatieve overheidsopdrachten sterk waardeert. De specifieke resultaten en aandachtspunten van de performantie-analyse zijn verwerkt in de operationele doelstellingen voor de periode 2020-2023 zoals onder deel 4 van deze nota beschreven.

4. Strategische en operationele doelstellingen

Het programma 'innovatieve overheidsopdrachten' wil bijdragen tot de strategische doelstellingen:

1. de werking van de overheid moderniseren en de kwaliteit en efficiëntie van publieke diensten verbeteren,
2. de groei en competitiviteit van ondernemingen, in het bijzonder bij kmo's, versterken door diffusie van innovaties te versnellen en markten te vernieuwen,
3. innovaties te realiseren voor specifieke uitdagingen in domeinen van maatschappelijk belang.

Om deze te realiseren streven we volgende operationele doelstellingen na :

OD1. Versterken van de portfolio van voorbeeldprojecten door meer diverse en strategische projecten aan te trekken

In de voorbije 3 jaar slaagde PIO erin om een interessante portfolio van een 70-tal voorbeeldprojecten op te bouwen. Belangrijkste thema is digitalisering van publieke dienstverlening. De portfolio bevat echter maar een beperkt aantal grotere strategische projecten en ook de thematische spreiding van de portfolio kan beter.

Daarom zullen we naast een jaarlijkse oproep die open staat voor alle thema's, vanuit PIO ook jaarlijks een oproep organiseren die zich specifiek richt op één thematische prioriteit van de Vlaamse Regering. Beide oproepen richten zich tot alle publieke organisaties.

Op deze manier behouden we enerzijds zowel het laagdrempelig karakter van het PIO, maar zorgen we er ook voor dat er meer focus en samenhang in de projectportfolio komt en dat de ervaring en expertise die we opbouwen meer representatief is voor het geheel van overheidsopdrachten. Daarnaast creëren we extra mogelijkheden voor samenwerking en onderlinge versterking van door de Vlaamse overheid genomen initiatieven. De thematische oproepen bereiden we voor samen met de organisaties die verantwoordelijk of betrokken zijn bij deze beleidsthema's. Zo krijgen we ook een betere inhoudelijke afstemming met andere initiatieven binnen de overheid.

De thematische oproep 2020 zullen we richten naar twee klimaat gerelateerde onderwerpen: energietransitie en circulaire economie.

Alle oproepen voor voorstellen ondersteunen we met een actieve informatiecampagne met laagdrempelige en doelgroepgerichte communicatieacties. Voor de thematische oproep 2020 doen we dit in samenwerking met de organisaties verantwoordelijk of betrokken bij de beleidsthema's energie en circulaire economie, zoals het Departement Omgeving, VEA, VEB, OVAM, VLAIO,

Ook de thema's voor oproepen in 2021 en 2022 zullen in overleg met minister Crevits op basis van de prioriteiten van de Vlaamse Regering worden bepaald.

Projecten geselecteerd via de PIO-oproepen bieden we begeleiding en cofinanciering aan. Basisprincipe is nog steeds een 50/50 partnerschap. Wat betekent dat de aanbestedende

overheid steeds ten minste 50% van de kost van de uitvoering van de innovatieve overheidsopdracht op zich neemt. Hierdoor verzekeren we dat er een reëel engagement is bij de aanvragers.

Wanneer we innovatieve opdrachten voorbereiden en bekendmaken betrekken we tijdig mogelijk geïnteresseerde ondernemingen. We organiseren dit zo dat ook kleine, jonge ondernemingen aangesproken worden en structureren de samenwerking met het huidige netwerk van intermediaire organisaties (bedrijfsfederaties, clusters, team bedrijfstrajecten, VLAIO-netwerk, initiatief kopen bij start-ups....) zodat we de ondernemingen optimaal bereiken. We zijn transparant over de contacten met de ondernemingen en maken de conclusies van marktverkenningen en marktconsultaties steeds algemeen beschikbaar.

Processen en regelgeving die verbonden zijn met de selectie, begeleiding en cofinanciering van projecten actualiseren we waar nodig, en vereenvoudigd waar mogelijk, zodat zowel de interne als externe administratieve last zo beperkt mogelijk blijft.

OD2. Verder uitbouwen van een kennisplatform voor innovatieve overheidsopdrachten

Opdat niet elke organisatie opnieuw 'het warm water' zou moeten uitvinden is het nodig om alle beschikbare informatie en kennis inzake innovatieve overheidsopdrachten op het niveau van de Vlaamse overheid bijeen te brengen, verder uit te bouwen en actief ter beschikking te stellen van de overheidsorganisaties.

Daarom zal PIO een makkelijke en aantrekkelijke tool-box, specifiek gericht op het aankopen van innovatie, (laten) ontwikkelen. De ervaring, methodologie, processen, enz. opgedaan bij de begeleiding van de diverse PIO-projecten zal gedocumenteerd worden en zal de basis vormen voor de tool-box.

Om de beschikbare kennis en 'knowhow' van het PIO-team verder te verdiepen zullen de PIO-teamleden training volgen. Deze opleidingen zullen onder meer gericht zijn op het belang van intellectuele eigendom bij overheidsopdrachten, op de problematiek van digitalisering van de overheid, op de ontwikkeling van innovatieve businessmodellen, innovatieve methoden voor overheidsopdrachten enz.

Daarnaast zal er contact gezocht worden met benchmarklanden zoals bijvoorbeeld Nederland, Finland, Oostenrijk of Europese netwerken om evoluties in 'innovation procurement' op de voet te volgen en ervaringen en expertise uit te wisselen.

Het structureel organiseren van een contactcenter of van opleidingen inzake innovatieve overheidsopdrachten overstijgt de mogelijkheden van PIO en behoort dus niet tot de core-activiteiten. Wel zal PIO Het Facilitair Bedrijf en andere organisaties (o.a. Vlaio en Vlaio partners) aansporen tot het opnemen van 'innovatieve overheidsopdrachten' in hun aanbod en opleidingen.

OD3. Sensibiliseren voor innovatie door innovatieve overheidsopdrachten

Om innovatie en innovatieve overheidsopdrachten als strategisch beleidsinstrument te integreren in de overige beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid zijn gerichte informatie- en sensibiliseringsactiviteiten nodig.

We zullen de resultaten behaald door de PIO-projecten verwerken tot aantrekkelijke en overtuigende cases die we via de website en andere sensibiliserings- en communicatieactiviteiten bekendmaken.

De projectleiders van PIO-projecten vormen een ideaal netwerk van ambassadeurs die binnen hun beleidsdomein en met ondersteuning van PIO, gerichte communicatie- en sensibiliseringsinitiatieven kunnen opzetten. We zullen voortaan projectleiders van bij de start van hun project attent maken op de rol die ze hier te spelen hebben en zullen samen met hen, afgestemd op de noden en mogelijkheden van het betreffende beleidsdomein, interne infosessies of thematische netwerken voor management, medewerkers en aankopers opzetten. VO-breed zullen we het netwerk van aankopers van het Facilitair Bedrijf, transitie managers en de VIT-stuurgroep aanspreken om meer aandacht te verkrijgen voor de mogelijkheden die innovatieve overheidsopdrachten bieden en om een cultuurshift naar innovatie mogelijk te maken.

Daarnaast zal PIO de huidige communicatietools zoals website, nieuwsbrief, brochures, pers en social media berichten, en infosessies verder optimaliseren en nemen we met het PIO jaarlijks deel aan een beperkt aantal relevante evenementen georganiseerd door derden zoals onder meer National Tender Day, Trefdag Digitaal Vlaanderen, Supernova, enz.

We plannen in de tweede helft 2021 een grote beleidsgerichte conferentie waarop we diverse beleidmakers, ondernemingen en experts het belang en de mogelijkheden van innovatieve overheidsopdrachten laten toelichten onder meer aan de hand van praktische cases en behaalde resultaten.

OD4. PIO internationaal op de kaart zetten

De Europese Commissie is een stuwende kracht in het gebeuren rond innovatieve overheidsopdrachten. Ze levert niet alleen veel inspanningen om kennis en ervaringen beschikbaar te stellen maar financiert ook heel wat innovatiegerichte aankoopprojecten via het kaderprogramma voor Onderzoek en Ontwikkeling (Horizon 2020 en Horizon Europe).

We dienen de deelname door Vlaamse organisaties te versterken, deze projecten bieden niet alleen bijkomende middelen maar ook unieke opportuniteiten om toe te treden tot sterk vernieuwende netwerken met interessante buitenlandse partners actief op toekomstige Europese markten. Daarom zullen we via de website en nieuwsbrief de Vlaamse overheidsorganisaties informeren over de mogelijkheden van de EU-oproepen. We zullen ook onderzoeken of andere Europese kanalen en fondsen zoals ESIF (European Structural and Investment Fund), EFRO en Interreg, ... interessante mogelijkheden bieden voor aankoop van innovatieve oplossingen en of PIO daarbij een rol op te nemen heeft.

Informatie beschikbaar stellen is echter niet voldoende. Om een beter inzicht te verwerven in welke overheidsorganisaties interesse en mogelijkheden hebben in deze Europese projecten zullen we een oproep voor blijken van interesse organiseren. Met de aangemelde organisaties gaan we dan aan de slag om waar mogelijk een match te identificeren tussen de Europese opportuniteiten en de Vlaamse interesses en mogelijkheden. Om de extra inspanningen en risico's op te vangen die de voorbereiding van deelname aan Europese projecten met zich mee brengt zullen we een regeling opzetten die beperkte financiering of inbreng van externe menskracht voorziet voor de Vlaamse deelnemende administraties. Deelname door PIO aan één of meerder Europese en internationale netwerken zoals Eafip, Procure2innovate, Procura+ of CIPS en versterkte contacten met de Europese Commissie kunnen helpen om aan te sluiten bij internationale projecten die in voorbereiding zijn of om de noodzakelijke buitenlandse partners te vinden.

5. Geplande acties

OD1. Versterken van de portfolio van voorbeeldprojecten door meer diverse en strategische projecten aan te trekken

1. Organisatie jaarlijkse open oproep
2. Organisatie jaarlijkse thematische oproep
3. Structureren van informatieverstrekking aan bedrijven
4. Vereenvoudiging van de processen van selectie, begeleiding en cofinanciering van PIO-projecten
5. Actualiseren van de regelgeving voor cofinanciering van innovatieve overheidsopdrachten

OD2. Verder uitbouwen van een kennisplatform voor innovatieve overheidsopdrachten

6. Ontwikkelen van eenvoudige en aantrekkelijke toolbox voor innovatieve overheidsopdrachten
7. Versterken van de kennis inzake innovatie en overheidsopdrachten van PIO-teamleden
8. Uitwisseling van expertise met benchmarklanden Nederland, Finland, Oostenrijk,...
9. Opleidingsverstrekkers inzake overheidsopdrachten aansporen om innovatieve overheidsopdrachten op te nemen in hun aanbod

OD3. Sensibiliseren voor innovatie door innovatieve overheidsopdrachten

10. Resultaten van PIO-projecten omzetten tot showcases
11. Samen met PIO-projectleiders/ambassadeurs beleidsgerichte infosessies organiseren
12. Deelnemen aan relevante events en conferenties
13. Optimaliseren van website, nieuwsbrief, brochures, sociale media en perscommunicatie
14. Organisatie beleidsconferentie 2021

OD4. PIO internationaal op de kaart zetten

15. Systematisch verspreiden van info over Europese opportuniteiten inzake 'innovation procurement'
16. Oproep naar Vlaamse publieke organisaties om te peilen naar interesse voor deelname aan Europese initiatieven
17. Ondersteunen van de voorbereiding van projectaanvragen van Vlaamse publieke organisaties bij Europees Kaderprogramma
18. Deelname aan Europese netwerken voor kennisverspreiding

Beheer van het Programma Innovatieve overheidsopdrachten

Naast de acties die rechtstreeks voortvloeien uit de operationele doelstellingen zijn er ook initiatieven nodig die het beheer van het programma moeten ondersteunen en versterken, zoals:

19. Opmaken van draaiboek met interne processen
20. Opzetten van een monitoringssysteem

Deze acties worden in de jaarlijkse planning van PIO verder uitgewerkt in overleg met minister Crevits en na consultatie van de PIO werkgroep en overige stakeholders.

6. Implementatie

6.1 Scope en duur

Het programma loopt tot eind 2023.

Het programma richt zich op alle beleidsdomeinen en alle organisaties van de Vlaamse Overheid. We streven ook de samenwerking met andere entiteiten uit de publieke sector na. In het bijzonder de steden en gemeenten, maar ook ziekenhuizen en aankoopcentrales uit de sociale sector, kunnen belangrijke partners zijn in het realiseren van het programma.

6.2 Budget

Middelen voor cofinanciering en begeleiding via het Fonds voor Innoveren en Ondernemen.

Het programma Innovatieve overheidsopdrachten voorziet begeleiding en cofinanciering van O&O- en test of valideringsactiviteiten in PIO-projecten. In 2020 is hiervoor, na een éénmalige besparing, een budget beschikbaar van 3.900.000 euro op het Fonds voor Innoveren en Ondernemen. Vanaf 2021 zal, in principe, jaarlijks opnieuw 5.000.000 euro beschikbaar gesteld worden aan het PIO, afhankelijk van de concrete noden van de geselecteerde projecten.

Middelen voor werking

De kost voor de recurrente werking van het Programma is voorzien op de begroting van het departement EWI (50.000 euro op EBO-1EAG2ZZ-WT in 2020).

Eenmalige kosten voor ondersteunende acties (tool-box, conferentie najaar 2021, ... worden geraamd op 150.000 euro en worden aangerekend op de PIO-middelen op het Fonds voor Innoveren en Ondernemen.

6.3 Het PIO-team

Het PIO-team is samengesteld uit:

1 N-projectleider en 1,5 VTE adviseur en 0.5 VTE ondersteuning gefinancierd door het Departement EWI en 3 VTE adviseurs gefinancierd door VLAIO (Fonds voor Innoveren en Ondernemen).

Deze formatie werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd bij de verlenging van het PIO in maart 2019.

De inzet van het PIO-team wordt grosso modo als volgt ingezet op de diverse doelstellingen.

Operationele doelstelling	Inzet personele middelen (incl. coördinatie en ondersteuning)
OD1.Versterken van de portfolio van voorbeeldprojecten	3.50 VTE
OD2.Uitbouwen kennisplatform	0.75 VTE
OD3.Sensibiliseren voor innovatieve overheidsopdrachten	0.75 VTE
OD4.PIO internationaal op de kaart zetten	0.50 VTE
OD5.Uitbouwen monitoringssysteem en interne organisatie	0.50 VTE

6.4 De werkgroep innovatieve overheidsopdrachten

De werkgroep innovatieve overheidsopdrachten volgt de voortgang van het programma op helpt het PIO-team om opportuniteiten te detecteren voor innovatieve overheidsopdrachten en om drempels tot innovatieve overheidsopdrachten in het ruimere werkveld te benoemen en weg te werken. De werkgroep komt 3 à 4 maal per jaar bij elkaar.

De samenstelling van de werkgroep innovatieve overheidsopdrachten, onder voorzitterschap van de N-projectleider is :

Vertegenwoordiging beleidsdomeinen VO:

- Erwin Dewallef, departement EWI, Programma Innovatieve Overheidsopdrachten
- xxx, VLAIO
- Nick Landuyt, departement MOW, afdelingshoofd ATO
- Frederik Claerbout, departement Kanselarij en Bestuur,
- Bart Zoete, het Facilitair Bedrijf, afdeling Aankoopcentrale en Overheidsopdrachten
- Els Verwimp, departement Omgeving
- Carine Boonen, departement WVG
- Elise Steyaert, Vlaams Energie Bedrijf
- Hans Arents, Agentschap Informatie Vlaanderen
- Veerle Labeeuw, OVAM

Vertegenwoordiging aanbodzijde (Kennisinstellingen, SOCs, clusters, bedrijfswereld)

- Jolyce Demely, Agoria
- Jana Muylaert, Imec
- Veronique Vanhoof, VITO

Deze werkgroep is een informele werkgroep, de samenstelling kan wijzigen in de loop van de tijd volgens de noden van het programma.

7. Rapportering, monitoring en evaluatie

De jaarlijkse verslaggeving en monitoring van het Programma verloopt samen met de overkoepelende rapportering in het kader van het Vlaams Plan Overheidsopdrachten.

Voor de opvolging van de activiteiten en om tijdig bijstellingen te kunnen doorvoeren op het niveau van de geplande acties werken we een eenvoudig opvolgingssysteem uit. Bijlage 1 vermeldt een indicatieve lijst van gegevens en indicatoren die we zullen opvolgen.

Voor de monitoring van het aandeel aan innovatieve overheidsopdrachten in de totaliteit van opdrachten van de Vlaamse overheid, verwachten we in de toekomst gebruik te kunnen maken van het gezamenlijke e-delta contractmanagementsysteem in beheer van Het Facilitair Bedrijf.

In de eerste helft van 2022 is een grondige externe evaluatie van het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten voorzien. Deze evaluatie zal de effectiviteit van het programma beoordelen waarbij de behaalde resultaten worden in kaart gebracht, zoals onder meer het bereik van de ruime doelgroep, de gecreëerde opportuniteiten voor ondernemingen, de gerealiseerde innovaties en de tevredenheid van de betrokken organisaties en stakeholders.

De precieze modaliteiten van deze evaluatie zullen eind 2020 aan de Vlaamse Regering en betrokken overheidspartners worden voorgelegd. De uitkomst van de evaluatie zal bepalen hoe ‘innovatieve overheidsopdrachten’ als structureel beleidsinstrument in de verdere toekomst kan geconsolideerd worden binnen de Vlaamse overheid. De voorgestelde timing garandeert enerzijds dat er voldoende informatie en resultaten beschikbaar zijn om een ten gronde evaluatie uit te voeren en anderzijds dat er vervolgens voldoende tijd is om de consolidatie van het instrument door te voeren voor het einde van de verlengde pilootfase in 2023.

Bijlage : Indicatieve lijst van basisgegevens voor monitoringsysteem

Input- en procesindicatoren

- toegekende cofinanciering/jaar
- kost externe begeleiding/jaar
- aantal website gebruikers (per deelwebsite)
- aantal abonnees op nieuwsbrief
- aantal deelnemers aan PIO-infosessies
- profiel van de deelnemers aan PIO-infosessies (lokale overheden en Vlaamse Overheid)
- aantal deelnemers aan marktconsultaties
- profiel van de deelnemers aan marktconsultaties (kmo, grote ondernemingen en kennisinstellingen)
- deelname van PIO aan internationale netwerken
- deelname van PIO aan events

Output indicatoren

- aantal ingediende en geselecteerde projecten per oproep en totaal
- aantal ingediende en geselecteerde projecten per thema (cfr. thema's op website)
- aantal aanvragende/geselecteerde organisaties van lokale overheden per oproep en totaal
- aantal aanvragende/geselecteerde organisaties van Vlaamse overheid per oproep en totaal
- aantal nieuwe aanvragende/geselecteerde organisaties per oproep
- aantal verschillende aanvragende/geselecteerde beleidsdomeinen Vlaamse overheid per oproep en totaal
- aantal gepubliceerde bestekken, per jaar en totaal
- aantal en aard van ondernemingen die offertes indienen (kmo, grote ondernemingen)
- aantal en aard van ondernemingen die opdrachten uitvoeren (kmo, grote ondernemingen)
- aantal aanvragen bij EU ingediend door Vlaamse organisaties, na begeleiding door PIO
- aantal geselecteerde aanvragen bij EU ingediend door Vlaamse organisaties, na begeleiding door PIO

Outcome indicatoren

- aantal uitgevoerde innovatieve opdrachten binnen PIO
- aantal geïmplementeerde innovatieve oplossingen op basis van PIO-projecten